

Samferdselsdepartementet
postmottak@sd.dep.no
Postboks 8010 Dep,
0030 Oslo

Vår dato: 15.09.2015

Vår referanse

Deres dato:

Deres referanse

Vår saksbehandler tw

Høring - Nkoms rapport om leveringspliktige elektroniske kommunikasjonstjenester for tiden fremover

IKT-Norge viser til "Leveringspliktige elektroniske kommunikasjonstjenester for tiden fremover" om USO (Universal Service Obligation). Det er avgjørende å understreke at USO er et meget kraftig, men ikke nødvendigvis hensiktsmessig, virkemiddel for å sikre tilgang til bredbånd.

I 2014 ba Stortinget om at regjeringen skulle utarbeide en ekomplan, regjeringen valgte klokkelig å utvide omfanget fra Stortingets ønske til en betydelig mer omfattende plan som utgangspunkt for norsk ekopolitikk i de kommende årene. Et av formålene med planen må være å etablere politikk og tiltak for å nå regjeringens uttalte mål om å "sikre tilgang til høyhastighetsbredbånd i hele landet" slik det kommer frem i blant annet Sundvollen-erklæringen.

Deler av formålet med ekomplanen er altså å se på muligheten for full bredbåndsdekning og tilstrekkelig kapasitet i hele Norge. I dag har 99.7% av husstandene mulighet til å koble seg til internett med 4 Mbit/s, 99.4% 10 Mbit/s og 95% "tilbud om 20 Mbit/s nedstrømskapasitet eller høyere". Ekomplanen vil adressere både hvordan gapet mot 100% kan dekkes og kapasiteten kan økes. Felles innspill fra bransjen til ekomplanen adresserer også disse og andre problemstillinger.

Det fremstår som opplagt at en diskusjon av og arbeid med USO bør inngå i arbeidet med ekomplan, og ikke håndteres i en egen rapport fra NKOM slik den som nå foreligger.

Gitt at formålet med USO er å sikre bredbånd til alle, og ekomplanen blant annet har som formål å legge til rette for nettopp dette fremstår det som prematurt med en egen rapport fra NKOM om USO rett før ekomplanen er ferdig utarbeidet av regjeringen. Dette inntrykket forsterkes både av at rapporten om USO som nå er på høring i liten grad berører de reelle hinderne for ordinær full bredbåndsdekning, og et formål med ekomplanen er nettopp dette.

I tillegg til at en eventuell utredning og debatt om USO bør håndteres som del av ekomplanen er IKT-Norge av den klare oppfatning at "Leveringspliktige elektroniske kommunikasjonstjenester for tiden fremover" ikke er en tilstrekkelig utredning for å gi grunnlag for en opplyst debatt om USO basert på mulighetene og spesielt konsekvensene av en eventuell USO regulering.

Bransjens felles innspill til ekomplan i regi av IKT-Norge viser også til enkle og kostnadseffektive tiltak som vil kunne bidra til full dekning i tråd med etablert norsk bredbåndspolitik og regjeringens mål uten å måtte gå til et drastisk skritt som USO. Bredbånddekningen kan altså utvides ved å kostnadseffektivt fjerne kompliserende og fordyrende regulering og hindere fremfor en dramatisk økning av kostnadene for både privat og/eller offentlig sektor krav om USO vil representere.

Slik fjerning av hindere gjennom blant annet samkjøring av regelverket for graving og annen fremføring er uttalt politikk fra regjeringen. Dermed fremstår det som et paradoks at rapporten er skrevet løst fra øvrig prosess med videre utvikling av slik politikk og at NKOM slår fast at det er liten grunn til å tro at kostnader knyttet til fremføring og graveregelverket neppe vil bli "vesentlig redusert i årene som kommer".

IKT-Norge har gjennom flere år gått i front i debatten om behov for høy kapasitet både på infrastruktur og til sluttbruker, også der andre meningsbærere gjennom år har hevdet at kapasitet er underordnet. Likevell er det grunn til å reagere når det i praksis i rapporten slås fast at teknologiskeløsninger og forretningsmodeller for bredbånd levert over mobilnettet og satellitt ikke kan dekke et minimums behov for kommunikasjon der annen infrastruktur ikke er tilgjengelig. Det er opplagt at det som fremstår absolutte minimumsløsninger normalt ikke leverer tilfredsstillende bredbånd, men i denne sammenhengen definerer NKOM bort teknologier som kan levere bredbånd der alternativer ikke eksisterer eller det er liten grunn til å tro at USO krav i praksis vil kunne være et bedre alternativ.

IKT-Norge mener altså at den aktuelle rapporten "Leveringspliktige elektroniske kommunikasjonstjenester for tiden fremover" ikke er et tilstrekkelig grunnlag for å diskutere hverken om det er behov for eller hvordan USO eventuelt skal etableres. Dersom USO skal vurderes i Norge er det helt avgjørende med en grundigere utredning av bla finansieringsformer og -behov, kost-nytte ved forskjellige modeller for USO fremfor andre strategier for utbygging, teknologiutvikling, kommunale og andre offentlige hindere for utbygging, etc. En eventuell utredning bør gjøres i sammenheng med det videre arbeidet med og oppfølging av ekomplanen.

Slik situasjonen er i Norge nå bør fokuset være på å fjerne hindere for utbygging, som feks kompliserende og fordyrende gravereglere og gebyrer for fremføring. Det er avgjørende å legge til rette for utbygging og stimulere bredbåndsbygging der det ikke er lønnsomt fremfor å konstruere ytterligere kostnader for samfunnet. Fokuset bør altså være på og korrigere for de eksisterende og kjente utfordringene og hindrene fremfor å dekke dem til med en forhastet fremstilling om behov, muligheter og krav til USO.

IKT-Norge ser frem til å fortsatt delta i den videre prosessen med bredbåndsutvikling i Norge, oppfølging av ekomplanen og en eventuell fremtidig utredning og vurdering av bredbåndsbygging sett i sammenheng behov og muligheter for bredbånd i Norge.

Hilsen

Torgeir Waterhouse
Direktør internett og nye medier
IKT-Norge